

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa
obręb Parszowice**

Opracowanie:

mgr inż. Rafał Odachowski

Rafał Odachowski

Wrocław 2023

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	3
1.2.	Opis metod pracy	3
1.3.	Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP	4
1.4.	Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem opisywanego dokumentu	4
2.	Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	5
2.1.	Charakterystyka środowiska	5
2.2.	Stan środowiska i występujące zagrożenia	11
2.3.	Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP	15
3.	Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi	16
4.	Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko	19
4.1.	Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko	19
4.2.	Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania	24
4.3.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	25
4.4.	Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	25
4.5.	Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko	25
5.	Metody analizy realizacji postanowień projektu planu	29
6.	Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	29
7.	Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu	30
8.	Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu	30
9.	Streszczenie	32
10.	Spis literatury	32

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która jednocześnie ustala zakres merytoryczny opracowania. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 wspomnianej ustawy, stanowi załącznik do prognozy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prognozę oddziaływania na środowisko sporządza organ opracowujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (w skrócie MPZP).

Celem sporządzenia prognozy jest ocena skutków (zarówno negatywnych, jak i pozytywnych), jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów oraz realizacji ustaleń projektu planu na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki, z uwzględnieniem wzajemnych powiązań między tymi elementami.

W opracowaniu przedstawiono analizę stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów oraz uwarunkowań przyrodniczych. Prognoza ocenia rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i inne ustalenia zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska oraz ochrony różnorodności biologicznej. Prognoza identyfikuje przewidywane zagrożenia dla środowiska, które mogą powstać na terenach znajdujących się w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń MPZP.

1.2. Opis metod pracy

W trakcie przygotowania niniejszego opracowania rozpoznano walory i zasoby przyrodnicze, stan zagospodarowania, walory krajobrazowe, stan środowiska i istniejące zagrożenia oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia człowieka. Zastosowana w prognozie metoda polega na porównaniu aktualnego funkcjonowania obszaru z funkcjonowaniem przewidywanym jako skutek realizacji ustaleń planu.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w projekcie planu miejscowego.

Ocenę następstw realizacji ustaleń planu dokonano z podziałem ze względu na wpływ na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i antropogenicznego (w tym na zdrowie ludzi) znajdującego się w obrębie granic omawianego obszaru, uwzględniając wzajemne zależności między nimi. Wpływ na środowisko skutków realizacji planu różnicuje się w zależności od:

- bezpośrednio oddziaływania – bezpośrednio, pośrednie, wtórne, skumulowane;
- okresu trwania oddziaływania – długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe;
- częstotliwości oddziaływania – stałe, chwilowe;
- charakteru zmian – pozytywne, negatywne, bez znaczenia;

- zasięgu oddziaływania – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- trwałości przekształceń – nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji;
- intensywności przekształceń - nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne.

1.3. Informacje o zawartości i głównych celach projektu MPZP

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawarto w projekcie tekstu uchwały oraz na projekcie rysunku planu.

Celem sporządzenia MPZP jest zmiana przeznaczenia części terenów użytków rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługi, zabudowę zagrodową. Ponadto dopuszczono możliwość produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż 500kW w formie urządzeń fotowoltaicznych, wyznaczając jednocześnie ich strefy ochronne. Wprowadzone zmiany umożliwiają rozwój w ramach istniejących i prowadzonych działalności maksymalizując efektywność i poszerzając potencjalne zamierzenia inwestorskie. Rozwój odnawialnych źródeł stanowi istotny element polityki energetycznej i wpisuje się w kierunki polityki przestrzennej gminy Ścinawa.

W projekcie planu zachowuje się istniejącą zabudowę oraz układ drogowy. W dotychczasowym użytkowaniu pozostawia się lasy, tereny wód powierzchniowych oraz większość terenów rolnych.

W planie miejscowym stwarza się odpowiednie warunki dla rozwoju planowanych funkcji, odpowiedniego wyposażenia terenów w systemy infrastruktury technicznej i drogowej. Ustala się również podstawowe wymagania dotyczące zachowania ładu przestrzennego i ochrony środowiska.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego powiązany jest ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa”. Zgodność planu miejscowego ze Studium wymagana jest przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1.4. Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem opisywanego dokumentu

Na terenie opracowania obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, dla którego sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko. W opracowaniu tym wskazuje się na pozytywne i negatywne skutki realizacji planowanego zagospodarowania. Spośród skutków pozytywnych należy wymienić:

- zachowanie terenów leśnych, parkowych i innych terenów zieleni urządzonej,
- zachowanie i ochrona korytarzy ekologicznych rzek wraz z obudową biologiczną,
- wzmocnienie systemu zieleni poprzez wyznaczenie terenów zieleni urządzonej i ustalenie obowiązku zachowania części terenów jako powierzchnie biologicznie czynne,
- możliwość wprowadzenia dolesień,
- zachowanie większości terenów rolnych,
- ustanowienie obowiązku odprowadzania ścieków do sieci kanalizacji,

- usprawnienie komunikacji przez wyznaczenie nowych odcinków drogowych.
- Do skutków negatywnych zaliczyć należy m.in.:
- przypowierzchniowe przeobrażenia rzeźby terenu na potrzeby wykonania fundamentów budynków i rozbudowy układu drogowego,
 - pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych (budynki ogrzewane indywidualnymi systemami grzewczymi, emisje spalin z transportu drogowego),
 - zwiększenie ładunku koniecznych do oczyszczenia ścieków i odpadów,
 - zmniejszenie arealów terenów zieleni i innych terenów biologicznie czynnych,
 - możliwość wycinki drzew i krzewów,
 - zmniejszenie powierzchni terenów rolnych, likwidacja przydatnych w gospodarce rolnej gleb.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Charakterystyka środowiska

Położenie geograficzne i administracyjne, zagospodarowanie

Teren opracowania przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się w południowej części gminy Ścinawa obejmuje obręb Parszowice w jego granicach administracyjnych.

Ścinawa to gmina miejsko-wiejska położona w powiecie lubińskim, w województwie dolnośląskim.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego teren gminy leży na styku czterech mezoregionów: Wzgórz Dalkowskich (mikroregion Wzgórz Polkowickie) i Obniżenia Ścinawskiego, należących do makroregionu Wału Trzebnickiego i podprowincji Nizin Środkowopolskich oraz Pradoliny Wrocławskiej, będącej częścią makroregionu Niziny Śląskiej (w tej samej podprowincji) i Wysoczyzny Lubińskiej (Równiny Lubińskiej), wchodzącej w skład makroregionu i podprowincji Nizin Śląsko-Łużyckich.

Obszar planu obejmuje przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo. Zabudowa wsi koncentruje się we wschodniej części obszaru. Są to tereny mieszkaniowe w zabudowie jednorodzinnej, ponadto tereny usług i cmentarz. Część terenu MPZP tworzą lasy, skupione przy południowej granicy. W południowej części wsi znajduje się nieczynne składowisko odpadów, poddane rekultywacji (kierunek rekultywacji: zieleń urządzona).

Rzeźba terenu

Ukształtowanie powierzchni jest zróżnicowane. Rzeźba okolic Ścinawy jest wynikiem intensywnego rozcięcia Wału Trzebnickiego przez Odrę, przy czym jej dolina jest tu stosunkowo szeroka (średnio około 6-7 km) a rzeka, wyznaczająca wschodnią granicę gminy płynie bliżej lewego brzegu doliny, pozostawiając po prawej stronie rozległe, często zwydmione, powierzchnie terasowe. Centralną i południową część obszaru zajmuje Wysoczyzna Lubińska, przecięta zorientowanymi na SSW-NNE dolinami Dębniaka i Zimnicy (oraz jej dopływu – Niemstowskiego Potoku). Północno-zachodnia część gminy to podnóże Wzgórz Polkowickich, ciągu moren spiętrzonych stadią Warty. Deniwelacje terenu

dochodzą do 90 m. Dno doliny Odry położone jest około 88-100 m n.p.m. Powierzchnia Wysoczyzny Lubińskiej składa się z szeregu ostańców wysoczyznowych wyniesionych ca 100-126 m n.p.m. Oddzielające je obniżenia (równiny sandrowe), rzędnymi terenu odpowiadają niskiej terasie rzeki Odry i w części zagrożone są zalewami wód rzecznych. Eksponowana w terenie północno-zachodnia część gminy (lokalna kulminacja Wzgórz Polkowickich) wznosi się na wysokość około 178 m n.p.m. Cechy konfiguracyjne terenu są korzystne dla niemal wszystkich form zainwestowania i zagospodarowania.

Charakterystyka geologiczna

Budowa geologiczna jest dobrze rozpoznana. Gmina Ścinawa położona jest na obszarze Monokliny Przesudeckiej. Głębokie podłoże zbudowane jest w większości z utworów permu i triasu. Jedynie w południowo-zachodniej części obszaru pod utworami kenozoicznymi zalegają łupki zieleńcowe starszego paleozoiku. Zapadają one w kierunku NE pod skały osadowe, powstałe w warunkach sedymentacji morskiej. Są to głównie piaskowce kwarcowe czerwonego spągowca oraz cechsztyńskie łupki dolomitowe, wapienie, dolomity, anhydryty i iłowce, które w południowo-wschodniej części gminy stanowią bezpośrednie podłoże podtrzeciorzędowe. Na pozostałym obszarze występuje seria mezozoicznych (trias) piasków kwarcowych, iłowców, anhydrytów, dolomitów i wapieni. Trzeciorzędowe utwory oligocenu, miocenu i pliocenu charakteryzują się znaczną miąższością. Największą mają osady miocenne, zbudowane z iłów, mułków, piasków kwarcowych i warstw węgla brunatnego. Na styku osadów trzecioi czwartorzędowych występują osady piaszczysto-żwirowe oraz gliny kaolinowe. Miejscami zalegają one od powierzchni terenu (zaburzenia glacictektoniczne). Miąższość utworów czwartorzędowych jest zmienna a ich pokrywa nieciągła. W obrębie czwartorzędu występują utwory akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej, rzeczno-bagiennej i eolicznej o zmiennej miąższości. Ich sedymentacja trwała od zlodowacenia południowopolskiego po holocen.

Warunki gruntowe są zmienne. Na obszarach wysoczyznowych dominują grunty spoiste i mało spoiste, głównie gliny i piaski gliniaste, jedynie w obrębie rozległego obniżenia terenu pomiędzy Ręszowem i Dębciem – zastoiskowe mułki a na zboczach ostańców wysoczyznowych położonych na zachód od Ścinawy i na północ od Parszowic – piaski i żwiry lub trzeciorzędowe iły. Niską terasę Odry oraz międzyrzeczce Zimnicy i Niemstowskiego Potoku wypełniają piaski i żwiry rzeczne, niekiedy o ponad 20-metrowej miąższości oraz aluwialne mady gliniaste i pylaste. Holocenne grunty organiczne (głównie namuły i torfy) występują głównie w dnie doliny Odry i jej niektórych starorzeczy, w podłożu dolin Zimnicy i jej największego dopływu – Niemstowskiego Potoku oraz lokalnie w dnie doliny Dębniaka.

Pozadolinne obszary gminy charakteryzują się korzystnymi warunkami budowlanymi. Ewentualne ograniczenia wynikają jedynie z możliwości okresowego zalewania lub podtapiania najniższej położonych fragmentów terenu oraz pogarszania się parametrów geotechnicznych gruntów spoistych (na skutek ich uplastycznienia, występującego wraz ze wzrostem wilgotności gruntów), lokalnego występowania gruntów organicznych i miejscami dosyć wysokiego poziomu wód gruntowych.

Fragment obszaru planu znajduje się w granicach udokumentowanego złoża węgla brunatnych „Ścinawa” WB 440.

Wody powierzchniowe i zagrożenie powodziowe

Gmina Ścinawa położona jest w zlewni Odry. Sieć hydrograficzną badanych terenów tworzy kilka jej niedużych dopływów. Są to, płynące w kierunku NNE: Bobrek, Jastrzębia, Ślepca, Zimnica i jej dopływ Niemstowski Potok (Nowa Młynówka), Dębniak (z lewobrzeżnym dopływem Gatną) oraz płynąca na SE Przychowska Struga. Odra, która stanowi wschodnią granicą gminy jest rzeką żeglowną o uregulowanym korycie. Obwałowania, bądź wysokie brzegi ostańców wysoczyznowych chronią nisko położone tereny gminy przed bezpośrednimi zalewami wód wezbraniowych. Coroczne zalewy ograniczają się na ogół do terenów międzywala, ale tzw. wodą stuletnią (1%) zagrożone są nisko położone połacie gminy pomiędzy Prychową, Chełmkim Wołowskim, Dębciem i Lasowicami, w dolnym biegu Zimnicy oraz na SE od Wielowisi i Zaborowa.

Odra, podobnie jak większość rzek polskich, charakteryzuje się śnieżnodeszczowym reżimem zasilania, z dwoma wysokimi stanami w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum (w okresie pomiędzy styczniem a kwietniem), stany wody i przepływy rzeki obniżają się. Wezbrania letnie (lipiec, sierpień) są na ogół mniejsze od wiosennych. Minimum przypada generalnie pomiędzy lipcem i październikiem. Rzeka charakteryzuje się dużymi wahaniami wodostanów.

Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach zagrożenia powodziowego (mapy opublikowane na hydroportalu <http://mapy.isok.gov.pl/>), teren opracowania nie jest zagrożony powodzią.

Wody podziemne

Wody podziemne występują w kilku poziomach wodonośnych i najczęściej ujmowane są z dwóch pięter: trzeciorzędowego i czwartorzędowego. Gmina Ścinawa położona jest w większości poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych w strukturach czwarto- i trzeciorzędowych. Jedynie jej skrajnie południowa część leży w granicach GZWP nr 319 (subzbiornik Prochowice-Środa Śląska), objętego reżimem wysokiej ochrony (OWO). Wody podziemne występują tu w utworach trzeciorzędowych i zaliczają się do czystych lub bardzo czystych, nadają się zatem do użytku bez dodatkowego uzdatniania. Generalnie wody piętra czwartorzędowego występują w 2-3 poziomach. Poziom gruntowy zalega płytko. Wodonoścem są głównie osady aluwialne doliny Odry reprezentowane przez piaski z przewarstwieniami mułków a na obszarach wysoczyznowych wodnolodowcowe piaski i żwiry. Zasobność tych wód, zalegających już od kilkunastu m p.p.t. jest bardzo zróżnicowana i waha się od kilku do 120 m³ /h. Różna jest też ich jakość, m.in. z uwagi na ilości związków azotu, żelaza i manganu.

Eksploatowane wody trzeciorzędowe ujmowane są z górnych, niezbyt zasobnych poziomów piaszczystych, zalegających pod warstwą iłów na głębokości ca 100-150 m p.p.t. Średnia miąższość warstwy wodonośnej wynosi 44 m a wydajność eksploatacyjna ujęć od 30-50 m³/h. Wody te charakteryzują się znacznym ciśnieniem hydrostatycznym i są dobrej jakości (małe stężenie substancji rozpuszczonych i tylko nieco podwyższona zawartość żelaza i manganu).

Klimat lokalny

Klimat okolic Ścinawy związany jest z ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z południowego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego ale pozostający pod

słabym, modyfikującym wpływem gór i przedgórze. Według regionalizacji klimatycznej W. Okołowicza gmina położona jest na skraju regionu śląskowielkopolskiego.

Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce. Wiosna i lato dosyć wczesne i ciepłe, jesień wczesna a zima łagodna z nietrwałą szatą śnieżną. Średnia temperatura roczna wynosi 8.1oC. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (-1.3oC), najcieplejszym lipiec (+18,5oC). Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220-230 dni. Opady atmosferyczne (posterunek opadowy w Ścinawie, lata 1954- 1981), z roczną sumą rzędu 548 mm oraz 362 mm w roku „suchym” (1959) i 698 mm w roku "mokrym" (1967), kształtują się poniżej średniej krajowej. Podobnie jak na większości terytorium kraju, przeważają wiatry zachodnie (blisko połowę wszystkich wiatrów stanowią wiatry wiejące z kierunków NW-SW). Potwierdzają to dane podstawowych parametrów meteorologicznych dla stacji IMGW w Legnicy i Wrocławiu-Strachowicach (gdzie przeważają wiatry z kierunków NW i W). Średnia roczna prędkość wiatru na wysokości 10 m n.p.t. wynosi 3.2 m/s. Średnia prędkość wiatrów zachodnich jest wyższa - 3.8 m/s a przy tym okresy bezwietrzne (5.7%) zdarzają się tu 2-3 razy rzadziej niż np. w górskich kotlinach.

W warunkach klimatu lokalnego obserwuje się pewne różnice pomiędzy odkrytymi, użytkowanymi rolniczo obszarami wysoczyzny morenowej, terenami zabudowanymi, powierzchniami terenów zalewowych zajętych przez użytki zielone, lasy i zadrzewienia. Obserwuje się m.in. częste występowanie wychłodzonych mas powietrza w dolinie Odry i obniżeniu Zimnicy. Zwiększona wilgotność tych terenów sprzyja powstawaniu mgieł, zastoisk chłodnego powietrza i przymrozków. Duże doliny rzeczne charakteryzują się ukierunkowanym przewietrzaniem. Są przy tym głównymi elementami systemu wentylacyjnego gminy, sprzyjającymi regeneracji powietrza na jej obszarze.

Obszary wyniesione charakteryzują się korzystnymi warunkami termicznymi, dosyć równomiernym nasłonecznieniem, małą wilgotnością powietrza i dobrym przewietrzaniem.

Gleby

Warunki glebowe gminy są dobre a lokalnie nawet bardzo dobre. Ogólny wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej, według klasyfikacji IUNG w Puławach wynosi 76.6, przy średniej krajowej rzędu 66.6 pkt. Grunty orne zajmują ponad 60% powierzchni gminy. Użytki zielone stanowią niespełna 15% jej areału a lasy i tereny zadrzewione nieco ponad 15%. Blisko 1/3 powierzchni gruntów ornich zajmują gleby wysokich klas bonitacyjnych, kl. II-IIIb a 3/4 uzupełnione glebami kl. IVa i IVb. Mały jest odsetek gleb bardzo słabych, kl. VI i VIz (około 5%). Najbardziej urodzajne są mady rzeczne, średnie i ciężkie, występujące w dolinie Odry (głównie w rejonie Zaborowa i Jurcza) i wkraczające na obszar obniżenia Zimnicy. Nisko położone tereny obniżenia Przychowskiej Strugi i Dębniaka, obrzeży doliny Zimnicy oraz terenów usytuowanych pomiędzy Ścinawą a Dłużycami zajmują gleby hydrogeniczne, głównie czarnoziemy. Na wyniesionych fragmentach gminy przeważają gleby brunatne właściwe i płowe wytworzone z glin i piasków gliniastych oraz piasków i żwirów bezpośredniej akumulacji lodowca. Tereny zalesione zajmują słabe gleby rdzawe i bielcowe, głównie napiaskowe.

Generalnie w całej północnej, środkowej i południowo-zachodniej części gminy (rejony wsi: Tymowa, Działawa, Buszkowice, Przychowa, Ręszów, Dłużyce, Krzyżowa, Sitno, Redlice) występują gleby wysokich klas bonitacyjnych, zaliczane do kompleksów pszennych: bardzo dobrego (1), dobrego (2) i pszenno-żytniego (4). Słabe gleby napiaskowe, kompleksów żytnich: słabego (6) i bardzo słabego (7) zajmują głównie: dno doliny Zimnicy, tereny położone pomiędzy Ścinawą i Sitnem, Chełmkim Wołowskim i Działawiem oraz w rejonie

Buszkowic i Przychowej. Większe kompleksy użytków zielonych położone są w okolicach Ręszowa, Sitna i Parszowic, pomiędzy Dębciem i Chełmkiem Wołowskim, na NE od Działawia oraz w dnie współczesnej doliny Odry (Ścinawa, Lasowice, Przychowa).

Świat przyrody

Szata roślinna gminy Ścinawa jest bogata i zróżnicowana, choć długotrwała działalność człowieka i intensywna eksploatacja środowiska doprowadziły do znacznego wylesienia jej obszaru a zwłaszcza fragmentów odznaczających się dobrymi warunkami glebowymi. Obecnie lasy i zadrzewienia zajmują około 15,4% powierzchni gminy. W większości są to lasy państwowe administrowane przez Nadleśnictwa Lubin i Legnica. Nie odbiegają one wiele od potencjalnej roślinności naturalnej, którą stanowią na obszarze gminy:

- siedliska grądów (ubogich, znacznie rzadziej żyznych) – najbardziej przekształcone antropogenicznie, o dogodnych warunkach dla rozwoju rolnictwa i osadnictwa, obejmujące głównie rozległe powierzchnie sandrowe i wysoczyznowe
- niżowe dąbrowy typu środkowoeuropejskiego, charakterystyczne głównie dla rejonu wzgórz morenowych i ostańców wysoczyznowych
- kontynentalne bory mieszane, obecne głównie w okolicach Buszkowic
- niżowe lasy łęgowe, wiązowo-dębowe charakterystyczne dla dolin Odry i Bobrka
- łęgi jesionowo-olchowe i olsy, typowe dla większych obniżen i dolin pozostałych cieków
- olsy, wypełniające dna wielu starorzeczy w dolinie Odry.

Roślinność rzeczywista odznacza się różnym stopniem naturalności. Lasy skupione są w kilku kompleksach, usytuowanych w zachodniej, północnej i południowowschodniej części gminy. Część z nich to typowe dla obszarów nadodrzańskich wielogatunkowe lasy liściaste, których drzewostan stanowią dęby, graby i lipy z domieszką klonów i wiązów. Zróżnicowana wilgotność podłoża sprzyja rozwojowi bujnego runa. Lokalne obniżenia zajmują łęgi jesionowo-wiązowe i wierzbowo-topolowe z dominacją wierzby kruchej i szarej oraz topoli czarnej i białej a nadto domieszką dębu i wiązu. Szczególnie wartościowe zespoły roślinne zajmują tereny zalewowe i starorzeczka, gdzie obficie występują objęte ochroną grzybień białe, grzązel żółty, paproć wodna - salwinia pływająca i kotewka orzech wodny a także wywłócznik kłosowy i okółkowy, rogatek sztywny, włosienicznik wodny, żabiściek pływający czy rzęsy wodne. Łąki o charakterze naturalnym zachowały się jedynie w postaci niewielkich płątów w dolinach cieków i na obrzeżach niektórych kompleksów leśnych. W wyniku regulacji większości cieków zanikły gatunki roślin szuwarowych a ich miejsce zajęły zespoły roślinne uboższe florystycznie.

Wyniesione powierzchnie gminy zajmują na ogół jednowiekowe bory mieszane z dużym udziałem sosny w drzewostanie. Podszyt tworzą głóg jednoszyjkowy, trzmielina, dereń i kalina a odznaczające się dużą zmiennością sezonową runo stanowią m.in.: śnieżyczka przebiśnieg, zawilec gajowy i żółty, ziarnopłon, żółć złota, kokorycz pusta, czyściec leśny, konwalia majowa, niecierpek itp.

Świat zwierzęcy jest typowy dla nizinnych obszarów kraju. W lasach żyją jelenie, sarny i dziki. Przeważają jednak zwierzęta, które potrzebują do bytowania pól uprawnych, najlepiej z małymi kępami lasów i zadrzewień (sarny, lisy, zające, bażanty, kuropatwy, przepiórki). Z drapieżników występują również borsuki, kuny, tchórze i norki amerykańskie. Spośród innych ssaków najczęściej spotykane to: zając, dziki królik, wiewiórka. Owadożerne reprezentowane są przez objęte ochroną: jeże, krety, ryjówki i nietoperze (nocki, gacki, mroczki, mopki i

karliki). Największą liczebnością i różnorodnością gatunkową występujących ssaków charakteryzują się obrzeża Odry i jej starorzeczy.

W wyniku badań przeprowadzonych w 1993 r. na obszarze gminy stwierdzono występowanie 37 gatunków ssaków, 123 gatunków ptaków lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych, 4 gatunki gadów (jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, padalec, zaskroniec), 13 gatunków płazów (traszki - zwyczajna, grzebieniasta i górską, ropuchy - szara i zielona, żaby - wodna, jeziorowa, moczarowa, trawna, śmieszka, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, rzekotka drzewna) i 29 gatunków ryb (z czego 29 w Odrze a 19 w starorzeczach).

Powódź z 1997 roku przyczyniła się do poprawy stanu biologicznego rzeki, odnowy szeregu starorzeczy i zwiększenia liczby atrakcyjnych siedlisk dla ich bytowania. Poprawia się jakość wód powierzchniowych. Dzięki temu fauna ryb nie ogranicza się wyłącznie do pospolitych gatunków. Mimo to, nadal gatunkami zagrożonymi są: troć, certa, świnka a rzadkimi: szczupak, jelec, kleń, różanka, brzana i piskorz.

Licznie reprezentowane są owady, min. populacje motyli i chrząszczy.

Najlepiej poznana jest fauna ptaków, jedyna gromada świata zwierzęcego niemal w całości podlegająca w Polsce ochronie gatunkowej. Spośród ptaków lęgowych, 43 gatunki to ptaki rzadkie, w tym umieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze (PCK): bocian czarny, błotniak stawowy, kania ruda i kropiatka. Gatunki zagrożone to m.in.: nurogęś, kania czarna, kobuz, krwawodziób, przepiórka i srokosz a potencjalnie zagrożone: krakwa, cyranka, płaskonos, trzmielojad, żuraw, bekas, płomykówka, lerka, zimorodek, słowik szary, dzięcioł średni, świergotek polny, świergotek łąkowy, świerszczak, jarzębatka i muchołówka białoszyja.

Mniejsze zróżnicowanie ekosystemów na obszarach rolniczych wysoczyzny wpływa na zubożenie awifauny lęgowej. Ptaki występujące na terenach rolniczych należą na ogół do gatunków licznie występujących na obszarze kraju. Podobnie jest na obszarze miasta, gdzie duży udział terenów zabudowanych, ruchliwe trasy komunikacyjne i stałe zmniejszanie się areалу pól uprawnych utrudniają migrację zwierząt. W efekcie egzystują tu głównie gatunki pospolite, charakterystyczne dla krajobrazu rolniczego lub synantropijne terenów zurbanizowanych.

Dla wszystkich gatunków ssaków największym zagrożeniem jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych, kłusownictwo, płoszenie zwierzyny (wjeżdżające do lasów samochody, quady, motocykle), tępienie niektórych z nich jako szkodników itp. W przypadku ptaków, ich liczebność gwałtownie spada, głównie na skutek zmiany reżimu wód rzek i cieków, umocnienie i obwałowanie koryta rzeki, wycinanie odnawiającej się roślinności lęgowej, procederu wiosennego wypalania traw i trzcinowisk oraz innych czynników antropogenicznych, np. postępu technicznego w rolnictwie i używania pestycydów. Prawie te same czynniki stanowią istotne zagrożenie dla gadów i płazów.

Na przedmiotowym terenie nie występują elementy środowiska objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z dostępnymi materiałami poruszającymi problematykę ochrony przyrody na terenie gminy, na przedmiotowym terenie nie identyfikuje się stanowisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów, a także cennych siedlisk przyrodniczych.

2.2. Stan środowiska i występujące zagrożenia

Informacje o problemach środowiska istotnych z punktu widzenia projektu MPZP

Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, to:

- emisje zanieczyszczeń atmosferycznych z niskiej emisji, które napływają z terenów przyległych;
- zanieczyszczenie wód spowodowane niewystarczającym stopniem skanalizowania gminy.

Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczenie powietrza to gazy oraz aerozole (cząstki stałe i ciekłe unoszące się w powietrzu), które zmieniają jego naturalny skład. Mogą one być szkodliwe dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, a także niekorzystnie wpływać na glebę, wody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

Główne zanieczyszczenia gazowe powietrza w skali regionalnej i lokalnej to tlenki azotu (NO_x), dwutlenek siarki (SO_x), tlenek węgla (CO) oraz wiele różnych węglowodorów (tzw. lotne związki organiczne). Wszystkie one dostają się do atmosfery głównie podczas spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem lotnych związków organicznych, które pochodzą przede wszystkim ze źródeł naturalnych.

Podstawowym procesem, w trakcie którego następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza, jest spalanie paliw w elektrowniach, elektrociepłowniach, indywidualnych paleniskach domowych i transporcie. Zanieczyszczenia emitowane są także przez przemysł i rolnictwo.

Jako główne przyczyny przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, szczególnie pyłu i benzo(a)pirenu w rejonach koncentracji zabudowy mieszkalnej, wskazywane są emisje ze źródeł komunalnych oraz transport drogowy. Szacuje się, że na obszarach miejskich, źródła komunalne odpowiedzialne są za 80% emisji benzo(a)pirenu, natomiast transport drogowy jest główną przyczyną wysokiego poziomu pyłu i dwutlenku azotu, szczególnie w dużych miastach.

Wielkość emisji z palenisk i kotłowni domowych zależy przede wszystkim od rodzaju instalacji grzewczych, rodzaju stosowanych paliw i stopnia izolacji termicznej budynków. Decyduje o tym w dużej mierze wiek budynków. Województwo dolnośląskie charakteryzuje się znaczącym udziałem budynków budowanych przed 1944 r., o dużych stratach cieplnych, zwłaszcza w centralnych częściach miast, w których dominują indywidualne instalacje grzewcze na paliwa stałe: piece węglowe (kaflowe, żeliwne, kuchenne) oraz kotły węglowe starego typu. Jednak nie tylko „stara” zabudowa jest źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jedną z największych uciążliwości dla mieszkańców jest spalanie odpadów w piecach domowych, natomiast coraz powszechniejsze opalanie domów drewnem może stać się istotnym źródłem emisji m.in. wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Emisja zanieczyszczeń powodowana przez ruch komunikacyjny powstaje podczas: spalania paliw w silnikach, ścierania jezdni, opon i hamulców oraz wtórnego unoszenia drobin pyłu z powierzchni dróg (tzw. emisja wtórna). Szczególna uciążliwość ruchu drogowego wynika ze sposobu wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza (nisko nad ziemią), znacznego natężenia ruchu samochodowego oraz przebiegu dróg pomiędzy gęstą zabudową miejską.

Wśród źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza w województwie dolnośląskim należy wymienić również emisje pochodzące m.in. z zakładów przerobczych surowców skalnych, prac budowlanych, eksploatacji dróg, prowadzenia działalności produkcyjnej (fermy i ubojnie drobiu oraz trzody chlewnej, galwanizernie, tartaki, zakłady betoniarskie), prowadzenie działalności usługowej (zakłady blacharsko-lakiernicze, warsztaty naprawy pojazdów), eksploatacji kanalizacji ściekowej, spalania odpadów, przeładunku i przetwarzania odpadów oraz składowisk odpadów, działalności związanej z rolnictwem. Działalności te mogą być przyczyną uciążliwości przede wszystkim ze względu na niezorganizowaną emisję pyłu i substancji uciążliwych zapachowo.

Oceny jakości powietrza na terytorium kraju dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ustanowionych ze względu na ochronę roślin. Podstawę oceny jakości powietrza stanowi określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych oraz alarmowe. Ocenę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi wykonano dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w pyłe PM10 oraz pyłu zawieszonego PM2.5. Badania jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami, obejmujących obszar całego kraju. Podział kraju na strefy został wprowadzony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Według tego podziału, omawiany obszar znajduje się w strefie m. Legnica. Obecnie obowiązuje podział, według którego strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy, pozostały obszar województwa. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z następujących klas: A (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych), B (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji), C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe), D1 (jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego), D2 (jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego).

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2021 według kryteriów ochrony zdrowia, strefa dolnośląska, pod względem poziomów dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, ozonu, benzenu, kadmu i niklu kwalifikuje się do klasy A, w której nie stwierdza się przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń i zaleca się utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie. Natomiast ze względu na zanieczyszczenie pyłem zawieszonym PM10, pyłem zawieszonym PM2,5, arsenem i benzo(a)pirenem strefa została zakwalifikowana do klasy C, co skutkuje koniecznością opracowywania programu ochrony powietrza.

Ocena według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego według kryteriów dla ochrony roślin wskazane jest opracowanie programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej ze względu na ponadnormatywne stężenia ozonu. Stężenia dwutlenku siarki oraz tlenków azotu nie były przekroczone i znalazły się w klasie A.

Poziom zanieczyszczenia powietrza na terenach pozamiejskich uzależniony jest w dużym stopniu od napływu zanieczyszczeń z dużych zakładów energetycznych i przemysłowych zlokalizowanych zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami. Zanieczyszczenia, emitowane z wysokich kominów, są przenoszone z masami powietrza na duże odległości i rozpraszane na znacznym obszarze, przyczyniając się do wzrostu zanieczyszczeń w rejonach oddalonych od źródeł emisji. Podstawowym zadaniem stacji „ekosystemowych”, badających poziom zanieczyszczeń na terenach rolnych, jest określenie stopnia narażenia roślin na zanieczyszczenia powietrza oraz dostarczanie informacji o ich transgranicznym przepływie.

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na obszarze gminy

Duży wpływ na stan higieny atmosfery na obszarze gminy ma emisja zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich, głównie obszaru Legnicko-Głogowskiego Okręgu Miedziowego. Zmierzony w roku 2007 (wg raportu o stanie środowiska) opad pyłu, ołowiu i kadmu na terenie gminy nie przekroczył dopuszczalnych norm, natomiast chemizm opadów atmosferycznych wykazał w tym czasie bardzo wysokie ładunki siarczanów, chlorków, azotynów i azotanów, azotu ogólnego i fosforu ogólnego, sodu, potasu, wapnia magnezu i suchej pozostałości. W ostatnich latach stan ten uległ poprawie. Wyraźnie zmniejszyły się ładunki wszystkich zanieczyszczeń wniesione przez opady atmosferyczne (najmniej w odniesieniu do miedzi i ołowiu), chociaż nadal opad siarczanów, azotynów i azotanów jest, w skali województwa, duży a miedzi i ołowiu bardzo duży.

Jakość wód podziemnych

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Źródłem zagrożeń jakości wód podziemnych, podobnie jak wód powierzchniowych, są zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego oraz nieczystości przedostające się z obszarów nieskanalizowanych.

Na obszarze województwa dolnośląskiego badania jakości wód prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Badania chemizmu wód podziemnych w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego prowadzone są przez Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie.

Teren opracowania znajduje się w obrębie jednolitych części wód podziemnych o numerze 95 (kod PLGW600095). W 2019 r. wody uzyskały dobry stan ilościowy i chemiczny odpowiadający klasie II (obowiązuje skala pięciostopniowa: klasa I – wody bardzo dobrej jakości, klasa III – wody dobrej jakości, klasa III – wody zadowalającej jakości, klasa IV – wody niezadowalającej jakości, klasa V – wody złej jakości).

Klimat akustyczny

Standardy jakości klimatu akustycznego zależą od funkcji i przeznaczenia terenu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Tabela 1). Na omawianym terenie identyfikuje się tereny chronione przed hałasem w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, a także zagrodowej.

Tab. 1 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowane przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie energetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys. mieszkańców, można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Klimat akustyczny terenu planu kształtowany jest w głównej mierze przez ruch samochodowy odbywający się przyległymi drogami. Na terenie planu nie wykonywano pomiarów hałasu w środowisku. Większość dróg prowadzących do miejscowości wiejskich cechuje się niewielkim natężeniem ruchu, należy więc spodziewać się, że poziom hałasu będzie niewielki.

Zastrzeżenia budzi klimat akustyczny gminy i miasta a zwłaszcza hałas komunikacyjny: drogowy i kolejowy. W ostatnich latach na terenie gminy Ścinawa nie prowadzono pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego. W roku 2011 badaniami monitoringowymi hałasu objęto m.in., przecinającą miasto, drogę krajową nr 36. Pomiary wykonano w trzech punktach:

- Osiek - ul. Śląska (wylotowa w kierunku Prochowic) - zmierzony poziom równoważny hałasu, w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni 72.2 dB w ciągu dnia; średni dobowy ruch (SDR) w 2010 r. wynosił tu 7526 pojazdów, w tym 1268 pojazdów ciężkich,²⁾

- Ścinawa - ul. Wołowska (wylotowa w kierunku Wińska i Wołowa) - poziom równoważny hałasu 65.3 dB; średni dobowy ruch – 2421 pojazdów, w tym 345 ciężkich,
- Turów 8A (na trasie Lubin-Ścinawa) - zmierzony poziom równoważny hałasu 70.7 dB; średni dobowy ruch – 6128 pojazdów, w tym 525 ciężkich.

Hałas kolejowy odczuwalny jest zwłaszcza nocą. Jego ponadnormatywnym oddziaływaniem mogą być objęte niektóre tereny istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej w zachodniej i planowanej zabudowy mieszkaniowej w południowej części miasta. W ramach Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015, badaniami objęto odcinki kilku linii kolejowych położonych w okolicach Wrocławia. Zaproponowano działania: monitoringowe, naprawcze i długoterminowe, których celem jest znaczące ograniczenie nadmiernego hałasu a w następstwie tego poprawa jakości klimatu akustycznego województwa, zarówno w porze dnia, jak i nocy.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Pola elektromagnetyczne występujące w środowisku mogą negatywnie oddziaływać na poszczególne jego elementy, w tym na organizmy żywe. Źródłem promieniowania niejonizującego mogą być: elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, łączność radiowa, radiotelefony i telefonia komórkowa, stacje radiolokacji i radionawigacji.

W obszarze objętym planem głównymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są elektroenergetyczne linie napowietrzne średniego i wysokiego napięcia. Wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych niezbędne jest utrzymanie stref technicznych, ograniczających zagospodarowanie. W obrębie stref technicznych wznoszenie budynków, obiektów, urządzeń, a także zadrzewienie terenu jest regulowane przepisami szczególnymi.

2.3. Tendencje przeobrażeń przy braku realizacji MPZP

W przypadku odstąpienia od sporządzenia MPZP będącego przedmiotem niniejszej prognozy, teren opracowania zostanie zagospodarowany na podstawie obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W planie tym część terenów rolnych przeznaczana się pod zainwestowanie, głównie związane z zabudową mieszkaniową. Rozszerzeniu ulega układ drogowy. Jednocześnie zachowuje się część terenów zieleni oraz wody powierzchniowe. W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie dokonają się przekształcenia środowiska, m.in. zniszczenie pokrywy roślinnej i glebowej, pojawienie się nowych emitorów zanieczyszczeń. Skutki realizacji obowiązujących dokumentów planistycznych będą zbliżone do opisywanych w niniejszym opracowaniu.

3. Analiza ustaleń planu i ocena zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Analizę rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie uchwały dokonuje się pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, zgodności z przepisami ochrony środowiska oraz rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko.

Ustalenia dotyczące rozwoju zabudowy

W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego nastąpi przekształcenie krajobrazu części terenów rolnych w krajobraz zabudowy mieszkaniowej i usług. Zachowane zostaną istniejące tereny zabudowane wraz z istniejącymi szlakami komunikacyjnymi. Powiększenie areалу terenów zabudowanych odbędzie się kosztem przestrzeni rolniczej. Wymagać to będzie przeprowadzenia procedury wyłączenia części gleb z produkcji rolnej. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze przeprowadzana jest na podstawie przepisów ustawy o ochronach gruntów rolnych i leśnych. Część z nich została wyłączona na podstawie obowiązującego MPZP.

W zakresie ochrony środowiska i działań minimalizujących potencjalny negatywny wpływ zagospodarowania na środowisko istotne są ustalenia dotyczące gospodarki wodno-ściekowej, ochrony klimatu akustycznego, pozyskiwania ciepła do ogrzewania budynków, a także zachowania i kształtowania terenów zieleni.

W projekcie planu ustala się przestrzeń przewidzianą na urządzenie powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Jest to również przestrzeń mogąca zostać zagospodarowana zielenią. Oprócz tego zachowuje się większą część terenów rolnych, lasy i wody powierzchniowe wraz z ich obudową biologiczną.

W zakresie ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku na terenach zabudowy mieszkaniowej. Takie ustalenia mają na celu ochronę i poprawę obecnej sytuacji akustycznej.

Na obszarze planu stwarza się warunki dla rozbudowy systemów infrastruktury technicznej.

Istotne dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest określenie sposobu odprowadzania ścieków z terenów zabudowanych. Projekt planu dopuszcza odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, a następnie do gminnej oczyszczalni ścieków, co należy uznać za korzystne z punktu widzenia ochrony jakości środowiska gruntowo-wodnego. Obowiązek podłączenia nowych obiektów do sieci nakłada taki nakłada art. 5 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym właściciel nieruchomości musi przyłączyć nieruchomość do istniejącej sieci kanalizacyjnej. Do czasu rozbudowy sieci kanalizacyjnej ścieki mogą być gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie stanowiąc będzie zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Dopuszcza się również oczyszczalnie przydomowe.

Wody opadowe i roztopowe z terenów zainwestowanych będą odprowadzane do kanalizacji deszczowej lub gromadzone na terenie własnym. Dopuszcza się również odprowadzenie ich do rowów melioracyjnych. Retencionowane wody będą mogły być wykorzystane gospodarczo. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych pochodzących z terenów utwardzonych (np. parkingów, ulic) obowiązuje usunięcie substancji określonych w przepisach odrębnych, przed ich wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej

lub do odbiornika (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych).

Ustalenia planu wprowadzają możliwość pozyskiwania ciepła w oparciu o indywidualne rozwiązania, które powinny odpowiadać przepisom odrębnym dotyczącym gospodarki energetycznej i ochrony środowiska. Dopuszcza się także wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

W zakresie gospodarowania odpadami obowiązują przepisy przyjęte przez władze gminy. W tym względzie obowiązuje wojewódzki plan gospodarki odpadami. W południowej części obszaru znajduje się nieczynne składowisko odpadów. Podlega ono rekultywacji, która ma na celu przywrócenie terenowi wartości użytkowych i przyrodniczych. W planie miejscowym teren przeznaczony zostaje na zieleni urządzonej.

Obszar planu przecinają napowietrzne sieci elektroenergetyczne wysokiego napięcia, które stanowią źródło promieniowania elektromagnetycznego. W odniesieniu do zabezpieczenia miejsc przebywania ludzi przed oddziaływaniem linii i umożliwienia ich prawidłowego funkcjonowania, tworzy się strefy buforowe o ustalonych szerokościach. W obrębie stref wprowadza się ograniczenia w zagospodarowaniu (np. zakaz lokalizowania nowych budynków, w tym przeznaczonych na stały pobyt ludzi oraz nasadzeń zieleni wysokiej). Wyznaczenie stref zgodne jest z wymogami normy PN-E-05100-1:1998 „Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa”, a także rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

Na terenie wsi znajduje się cmentarz. Opracowywany projekt planu nie wprowadza zmiany jego granic. Wokół cmentarza wprowadza się strefy ochrony sanitarnej zgodnie z rozporządzeniem ministra gospodarki komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym odpowiednie są na cmentarzu. Według przepisów zawartych w rozporządzeniu, w odległości 150 m od granic cmentarza nie wolno lokalizować zabudowy mieszkaniowej, zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów przechowujących żywność oraz studni służących do czerpania wody do picia i na potrzeby gospodarcze. W przypadku gdy teren w granicach do 50 m od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone, strefa ochrony sanitarnej wynosi 50 m. Natomiast przy braku sieci wodociągowej szerokość strefy wynosi 150 m. W planie miejscowym ustala się zakaz lokalizowania zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności w strefie 50 m od cmentarza. W strefie 150 m od cmentarza plan zakazuje lokalizowania studni do celów konsumpcyjnych i gospodarczych. W obu strefach dopuszcza się lokalizowanie budynków mieszkaniowych pod warunkiem, że wszystkie budynki korzystające z wody podłączone będą do sieci wodociągowej. Projekt zmiany planu jest zatem zgodny z zasadami ww. rozporządzenia.

Ustalenia dotyczące rozwoju energii odnawialnej

W projekcie zmiany planu zakłada się również uwolnienie części przestrzeni rolniczej na cele inwestycyjne związane z budową urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW – elektrowni fotowoltaicznych. Elektrownie oparte są o panele fotowoltaiczne, które wykorzystują energię słoneczną do wytwarzania energii elektrycznej. W ramach lokalizacji elektrowni dopuszcza się sytuowanie infrastruktury niezbędnej dla funkcjonowania instalacji, a więc wsporników, dróg dojazdowych, stacji elektroenergetycznych, magazynów energii itp.

Elektrownie będą mogły być sytuowane na terenach wskazanych na funkcje usługowe (U) oraz na terenach rolnych – użytkach zielonych i gruntach ornych, przy czym propozycja lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych dotyczy gruntów średnich i niskich klas bonitacyjnych IV – VI. Panele na terenach przeznaczonych na cele komercyjne będą mogły być sytuowane bezpośrednio na gruncie lub na budynkach.

Poszczególne inwestycje zostaną poddane postępowaniu w sprawie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Dla inwestycji będą mogły być wymagane raporty oddziaływania na środowisko, w których zostanie określony szczegółowy wpływ przedsięwzięć na poszczególne elementy środowiska, w oparciu o projekty techniczne elektrowni. Dla części terenów po stronie południowej wydano prawomocne decyzje środowiskowe dla realizacji dwóch elektrowni fotowoltaicznych.

W celu ograniczenia potencjalnych negatywnych oddziaływań elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz w celu umożliwienia prawidłowego ich funkcjonowania, wprowadza się strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu dla urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 500 kW. W strefie takiej powinno zamykać się niekorzystne oddziaływanie z zakresu emisji hałasu, drgań, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby. Dla ograniczenia potencjalnego szkodliwego oddziaływania instalacji wykorzystujących energię odnawialną na tereny mieszkaniowe lub inne tereny wymagające ochrony, zastosowanie mają przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 144 ww. ustawy, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny, podobnie jak przy sytuowaniu każdej innej działalności o charakterze produkcyjnym.

Brak jest danych literaturowych na temat negatywnego wpływu na środowisko, jaki może być wywołany pracą elektrowni wykorzystującej panele fotowoltaiczne. Potencjalny negatywny wpływ paneli na otoczenie to niepokój optyczny wywoływany refleksami świetlnymi, obecnie panele fotowoltaiczne pokrywa się powłoką antyrefleksyjną, przez co z powodzeniem mogą być sytuowane w sąsiedztwie dróg, lotnisk itp. Na etapie eksploatacji paneli fotowoltaicznych nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na środowisko. Praca elektrowni nie będzie powodować emisji hałasu, zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego (brak źródeł emisji). Nie przewiduje się również wytwarzania odpadów. Praca elektrowni nie wymaga stałej obecności pracowników, nie przewiduje się zatem konieczności utworzenia budynków. Ponadto zgodnie z ustaleniami planu na terenach rolnych obowiązuje zakaz zabudowy. Pewne zagrożenie jest związane z koniecznością mycia

paneli. W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami, należy ograniczyć stosowanie detergentów i innych środków powierzchniowo czynnych.

Utworzenie elektrowni fotowoltaicznej podyktowane jest wzrastającym zapotrzebowaniem na pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych. Jest to przedsięwzięcie wywołujące korzystne następstwa o wysokim znaczeniu dla środowiska. Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych sprzyja ograniczaniu niekorzystnych zmian klimatycznych, w szczególności ograniczeniu efektu cieplarnianego. Jest to tzw. czysta energia, nie wywołująca skutków ubocznych (tak jak w przypadku elektrowni wiatrowych), w tym szkodliwych emisji zanieczyszczeń atmosferycznych.

Zaznacza się, że konieczność pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych wynika z podpisanych przez Polskę dokumentów międzynarodowych (Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo), Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.), a także przyjętych przez władze dokumentów (Polityka Energetycznej Polski do 2030 roku, Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych), zgodnie z którymi Polska zobowiązuje się zwiększać udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym kraju. Z tego powodu wzrost powierzchni instalacji wykorzystujących energię odnawialną jest pożądany.

Z punktu widzenia uwarunkowań fizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Morfologia oraz podłoże geologiczne zasadniczo nie tworzą przeszkód dla sytuowania obiektów infrastruktury technicznej. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia zachowania zasobów przyrodniczych jest natomiast ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, tym samym zmniejszenie przestrzeni życiowej roślin i zwierząt.

4. Przewidywany wpływ realizacji ustaleń projektu MPZP na środowisko

4.1. Analiza wpływu ustaleń planu na środowisko

Oddziaływanie na świat przyrody i bioróżnorodność

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą na przekształceniu części przestrzeni niezabudowanej (użytków gruntowych) w zurbanizowaną. W przestrzeni obszaru planu pojawią się obszary zabudowane, a wraz z nimi tereny zieleni urządzonej. Wyposażenie terenów zurbanizowanych w powierzchnie zielone umożliwiają zapisy uchwały mówiące o obowiązku pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych. Zielen ta jednak prawdopodobnie charakteryzować się będzie niewielkimi wartościami przyrodniczymi i będzie pełnił jedynie funkcje ozdobne. Kształtowanie terenów zieleni na terenach zainwestowanych będzie zależęć od decyzji podejmowanych przez właścicieli działek.

Na terenie planu zachowuje się lasy i wody powierzchniowe z zielenią brzegową. Są to miejsca charakteryzujące się wyższym zróżnicowaniem gatunkowym roślin i zwierząt w porównaniu z terenami upraw polowych. Są to tereny istotne dla utrzymania zróżnicowania biologicznego obszaru planu. Pozytywnie ocenia się również utworzenie zalesień.

Realizacja postanowień projektu planu może spowodować likwidację części zieleni kolidującej z planowaną zabudową. Część drzew i krzewów może być wykorzystana do formowania terenów zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie. Zachowanie drzewostanu na terenach zainwestowanych będzie leżało w gestii użytkowników tych terenów.

Planowane zmiany użytkowania terenów polegać będą również na przekształceniu części przestrzeni rolnej w kierunku terenów infrastruktury technicznej związanej z obiektami elektrowni fotowoltaicznych.

W miejscu wybranych użytków gruntowych pojawią się obiekty elektrowni. Przestrzeń elektrowni nie będzie tworzyć korzystnych warunków dla pojawiania się dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt. Obiekty infrastruktury farmy fotowoltaicznej prawdopodobnie zostaną ogrodzone, co ograniczy możliwość przemieszczania się zwierząt poruszających się po łądzie. Lokalizacja elektrowni nie ingeruje w najcenniejsze dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego tereny, a więc lasy, doliny rzeczne i inne tereny wód powierzchniowych, korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym.

Zagrożeniem dla niektórych gatunków ptaków mogą być urządzenia przetwarzające energię promieniowania słonecznego – panele fotowoltaiczne. Wpływ paneli fotowoltaicznych na ptaki, zależy głównie od lokalizacji inwestycji. Wpływ ten może mieć charakter pośredni i bezpośredni):

- Wpływ pośredni – Panele słoneczne i ich eksploatacja mogą spowodować bezpośrednią utratę siedlisk naturalnych, fragmentację siedlisk i/lub ich modyfikację, zaburzenia związane ze straszeniem przebywających tam gatunków ptaków, głównie poprzez prace przy budowie parku solarnego i utrzymaniu jego późniejszej działalności. Podejrzewa się, że panele w olbrzymich układach mogą odstraszać ptaki (np. żurawie w Hiszpanii czy gęsi w Niemczech), na takiej samej zasadzie jak olbrzymie części pól uprawnych pokryte folią przyspieszająca rozwój wegetacji.
- Wpływ bezpośredni – prawidłowa lokalizacja elektrowni słonecznej (na terenach nie wykorzystywanych intensywnie przez ptaki) może przyczynić się paradoksalnie do powstania alternatywnych miejsc żerowania, np. dla łuszczaków (fragmenty trawiaste i krzewy pomiędzy panelami i sektorami) oraz gniazdowania (panele są zakładane na specjalnych stojakach, które mogą być wykorzystywane przez niektóre gatunki do umieszczania gniazd).

Pomimo różnych opinii wygłaszanych przede wszystkim na portalach internetowych, nie ma naukowych dowodów na istnienie ryzyka śmiertelności dla ptaków związanych z panelami słonecznych ogniw fotowoltaicznych (na podstawie artykułu pt. „Wpływ elektrowni słonecznych na środowisko przyrodnicze” autorstwa prof. dra hab. Piotr Tryjanowskiego zamieszczonego w miesięczniku „Czysta Energia” – nr 1/2013.

Współcześnie stosowane panele fotowoltaiczne pokrywane są powłoką antyrefleksyjną, która skutecznie niweluje negatywne zjawiska związane z możliwością oślepienia ptaków i innych zwierząt. Nie występuje zatem efekt olśnienia.

Powierzchnie elektrowni mogą być mylone z lustrem wody, co może mieć negatywne oddziaływanie na ptaki wodno-błotne. Praktykowanym rozwiązaniem eliminującym ryzyko omyłki jest ustawianie paneli pod odpowiednim kątem i w odpowiednich odstępach, dzięki czemu nie tworzą one zwartej powierzchni imitującej tafnię wody. Obszar wsi Parszowice znajduje się poza terenami istotnymi dla występowania ptaków, m.in. poza obszarami Natura 2000.

Prostym sposobem zmniejszenia tego efektu jest wykorzystanie bieli. Moduły polikrystaliczne zbudowane są z ogniw składających się z wielu małych kryształków krzemu.

W efekcie powstaje niejednolita powierzchnia która wzorem przypomina biały szron na szybie. Dodatkowo hartowane szkło solarne oraz laminat i powłoki antyrefleksyjne, a także kilkumetrowe przerwy między rzędami paneli sprawiają, że elektrownie słoneczne nie są zagrożeniem dla ptaków poprzez widok stawu w przypadku paneli polikrystalicznych. Badania nad negatywnym odbiciem światła i blasku na ptaki przeprowadzono w Niemczech. Badania te obaliły powszechne obawy, że ptaki mogą pomylić rzędy modułów z akwenami i zranić się próbując wylądować na nich. Negatywnych efektów nie zaobserwowano także podczas programów monitorujących realizowanych przez Federalną Agencję Ochrony Przyrody Niemiec.

Rejon lokalizacji elektrowni stanowią tereny rolne, które są wykorzystywane przede wszystkim przez ptaki krajobrazu rolnego. ptaki wodno-błotne, preferować będą siedliska położone w rejonie Odry, a więc poza miejscami sytuowania elektrowni fotowoltaicznych. Na terenach położonych blisko terenów zurbanizowanych pojawiać się mogą ptaki siedlisk miejskich i ruderalnych, np. sierpówka, jerzyk, oknówka, dymówka, kopciuszek, kos. Funkcjonowanie paneli fotowoltaicznych nie powinno stanowić bezpośredniego zagrożenia dla tych ptaków.

Największym zagrożeniem dla ptaków i innych zwierząt będzie zajęcie terenów, a więc skurczenie się przestrzeni, która może być przez nie wykorzystywana. Największa strata dotyczy terenów położonych przy granicy z obszarami leśnymi, które charakteryzują się największym zróżnicowaniem siedliskowym.

Zwraca się uwagę, że lokalizacja elektrowni fotowoltaicznych o dużej powierzchni powodować będzie fragmentację siedlisk i ograniczenie migracji gatunków poruszających się po łądzie. Korzystne byłoby pozostawienie wolnej od zainwestowania powierzchni pomiędzy poszczególnymi inwestycjami, która sprzyjać będzie możliwości migracji gatunkowej.

Należy zaznaczyć, że tereny lokalizacji paneli fotowoltaicznych nie muszą być pozbawiane funkcji rolnej. W aspekcie farm fotowoltaicznych coraz częściej mamy do czynienia z agrofotowoltaiką, która łączy funkcję związaną z produkcją energii z OZE z obszarami rolniczymi, w tym coraz popularniejszymi łąkami kwietnymi. Dla tego typu inwestycji na etapie realizacji, można zaproponować środki minimalizujące negatywne skutki ich funkcjonowania np.:

- 1) zwiększenie powierzchni biologicznej czynnej;
- 2) ustawienie pod odpowiednim kątem i na odpowiedniej wysokości paneli fotowoltaicznych;
- 3) usytuowanie instalacji w większym rozproszeniu, aby nie tworzyć rozległych powierzchni tworzących dominanty w krajobrazie;
- 4) pokrycie powłoką antyrefleksyjną instalacji;
- 5) stosowanie ażurowych bądź podniesionych ogrodzeń przepuszczających zwierzęta o niewielkich rozmiarach.

Wyżej wymienione środki sprawdzają się na całym świecie, jeśli mamy do czynienia z agrofotowoltaiką. Pólcień, który tworzą panele, pozwala na wytworzenie się mikroklimatu ograniczającego parowanie wody i zwiększenie wzrostu roślinności w miesiącach suchych. Co w porównaniu z rozległymi terenami ornymi narażonymi, głównie w okresie letnim, na erozję wietrzną i wodną, stanowi sytuację korzystniejszą niż obecna, jeśli chodzi o bytowanie roślin i zwierząt na tych terenach. Właściciele instalacji agrofotowoltaicznej deklarują również, że na

modułach skrapla się woda, która znacząco zwiększa pojemność środowiskową w danym otoczeniu.¹

Oddziaływanie na glebę i powierzchnię ziemi

Realizacja postanowień planu spowoduje zdjęcie pokrywy glebowej w miejscach sytuowania zabudowy zostanie zdjęta. W obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę planuje się niewysokie obiekty. Niewielkie budynki nie będą wymagały wykonania głębokich wykopów, dzięki czemu przekształcenia rzeźby terenu nie będą duże. Charakter ukształtowania terenu zostanie zachowany.

Zwiększenie areału terenów zabudowanych i utwardzonych w pewnym stopniu obniży zdolności retencyjne podłoża. Ze względu na zachowanie zdolności chłonnej terenów, w planie miejscowym wprowadzono obowiązek zachowania części terenów w postaci powierzchni biologicznie czynnej.

Za niekorzystne z punktu widzenia środowiska uznaje się likwidację części gruntów, w tym przydatnych dla rolnictwa gleb.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Na terenie planu przewiduje się wzniesienie budynków, które ogrzewane będą za pomocą indywidualnych systemów grzewczych. Jest to równoznaczne z pojawieniem się nowych emitorów zanieczyszczeń atmosferycznych. Przy zastosowaniu nośników energii o niskich parametrach emisji oddziaływanie nowych emitorów zanieczyszczeń nie powinno wpłynąć ujemnie na jakość powietrza atmosferycznego na omawianym obszarze i terenach przyległych. Wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji.

W dalszym ciągu źródłami emisji będzie transport samochodowy oraz zanieczyszczenia uwalniane w wyniku procesów spalania paliw w urządzeniach grzewczych w istniejących obiektach. Pojawienie się nowej zabudowy mieszkaniowej, a także obiektów aktywności gospodarczej, która może generować większy niż dotychczas ruch samochodowy, wielkość emisji zanieczyszczeń atmosferycznych zwiększy się.

W trakcie eksploatacji elektrowni fotowoltaicznych nie przewiduje się występowania emisji zanieczyszczeń. Za emisje w pewnym stopniu mogą odpowiadać przejazdy samochodów w kierunku farmy, jednak ze względu na specyfikę inwestycji należy przyjąć, że przejazdy samochodów będą sporadyczne. Pozyskiwanie energii odnawialnej będzie miało pozytywny efekt w postaci redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Oddziaływanie na klimat lokalny

W obrębie terenów przeznaczonych na zainwestowanie przewiduje się przekształcenie warunków klimatu miejscowego w kierunku topoklimatu umiarkowanego, cechującego tereny zabudowane. Taki topoklimat charakteryzuje się bardziej zróżnicowanym przebiegiem temperatury i wilgotności względnej powietrza, zmniejszonymi prędkościami wiatru oraz zwiększonym zanieczyszczeniem powietrza w stosunku do terenów otwartych. Zabudowa terenu zmniejszy możliwości swobodnego przemieszczania się mas powietrza. W najbliższym sąsiedztwie budynków, terenów utwardzonych oraz terenów komunikacji spodziewać się będzie można wzrostu średnich temperatur oraz spadku wilgotności

¹<https://gadzetomania.pl/fotowoltaika-w-rolnictwie-te-korzysci-sa-nie-do-przecenienia,6775420944190048a?fbclid=IwAR2B3RT8WfCK1vLbYiOd2V1nb7JOhaZlpscEz6VJSnXxcvJaXXUe-um8Ljs> (dostęp 09.06.2022r.)

powietrza. Zakres zmian topoklimatu będzie uzależniony od charakteru zagospodarowania terenu, w szczególności wielkości powierzchni zabudowy, a także kubatury obiektów. Istotne znaczenie będzie miała wielkość powierzchni utwardzonych.

Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie planu w dalszym ciągu kształtowany będzie przez ruch samochodowy odbywający się istniejącymi drogami. Przyszłe zagospodarowanie będzie generować większy niż dotychczas ruch, co może się przełożyć na pogłębienie emisji hałasu. Dotrzymanie dopuszczalnych poziomów dźwięku na terenach chronionych przed hałasem położonych w otoczeniu obszaru uzależnione będzie od działań obejmujących zmianę struktury ruchu w gminie (np. zmniejszenie dopuszczalnej prędkości pojazdów, remonty dróg).

Realizacja elektrowni nie będzie wywierać istotnego wpływu na klimat akustyczny. Elektrownie nie emitują hałasu. Za emisje w pewnym stopniu mogą odpowiadać przejazdy samochodów w kierunku elektrowni, jednak ze względu na specyfikę inwestycji należy przyjąć, że przejazdy samochodów będą sporadyczne.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym planowanym zainwestowaniem przyjęto korzystne rozwiązania mające na celu ochronę stanu środowiska gruntowo-wodnego. Szczególne znaczenie w tym względzie mają zapisy wprowadzające obowiązek odprowadzania ścieków systemem kanalizacji, skąd trafiać będą do oczyszczalni ścieków. Zaznacza się, że do czasu rozbudowy sieci kanalizacji, ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych. Ich nieprawidłowa eksploatacja lub awarie, będą tworzyć zagrożenie dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Zaprzestanie wykonywania działalności rolniczej spowoduje zahamowanie spływu do wód powierzchniowych i wsiąkania do gruntu szkodliwych substancji, co może mieć istotny wpływ na poprawę jakości wód zlewni (ograniczenie eutrofizacji).

Wprowadzenie zagospodarowania nie będzie ingerować w stan wód powierzchniowych terenu planu i w jego sąsiedztwie. Wody powierzchniowe płynące i zbiorniki powierzchniowe na terenie planu zostają zachowane i są chronione przed nadmierną antropopresją.

Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń części terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz zabudowy mieszkaniowej i aktywności gospodarczej. Ponadto przestrzeń części terenów rolnych ulegnie przekształceniu w krajobraz farm fotowoltaicznych.

Tereny te nawiązywać będą do zabudowy istniejącej w tej części gminy. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz dla zachowania ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Pozytywny akcent krajobrazowy w dalszym ciągu tworzyć będą tereny zieleni oraz zbiorniki wodne.

Zakłada się, że panele fotowoltaiczne będą sytuowane bezpośrednio na powierzchni terenu, natomiast na terenach usług będą mogły być montowane na dachach. W zależności

od lokalizacji panele będą mogły być widoczne z dalszych odległości. Elektrownie fotowoltaiczne będą mogły stanowić dominantę przestrzenną.

W celu ochrony wartościowych elementów środowiska kulturowego wprowadza się ochronę konserwatorską zabytków, w tym zabytków archeologicznych.

Oddziaływanie na ludzi

Dopuszczone w planie kategorie przeznaczenia i funkcji terenów wykluczają możliwość realizacji inwestycji i obiektów mogących w sposób negatywny wpłynąć na środowisko życia i zdrowie mieszkańców. Jakość środowiska i warunki zamieszkiwania na terenie wsi nie powinny ulec niekorzystnym przekształceniom o charakterze znaczącym. Okresowe pogorszenie warunków zamieszkiwania będzie miało miejsce w okresie realizacji poszczególnych inwestycji (emisja hałasu, pyłów, pogorszenie estetyki krajobrazu). W pewnym stopniu warunki zamieszkiwania może pogorszyć nadmierna emisja zanieczyszczeń atmosferycznych z sektora komunalnego i transportowego, jednak w przypadku wypełnienia zawartych w projekcie uchwały ustaleń, niekorzystny wpływ powinien zostać zminimalizowany.

Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym na drogach obsługujących ruch w kierunku obszaru zainwestowania oraz wewnątrz omawianego terytorium. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z grzewczych oraz transportu samochodowego nie spowodują znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Niemniej jednak obserwuje się wzrost ilości terenów zabudowanych na terenie gminy, co w przyszłości może powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko np. nadmierną emisję szkodliwych substancji do atmosfery. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Wystąpienie uciążliwości będzie miało także miejsce w fazie realizacji inwestycji.

Obecnie na terenie gminy brak jest instalacji wykorzystujących energię odnawialną o mocy przekraczającej 500 kW. Nie przewiduje się zatem oddziaływania skumulowanego z instalacjami tego typu.

4.2. Oddziaływanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego poza obszarem opracowania

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływał na środowisko również poza ustalonymi granicami. Wprowadzenie nowych elementów zainwestowania wiąże się ze zwiększonym poborem wody z sieci wodociągowej i wzrostem zużycia energii elektrycznej. Powstałe odpady będą stanowić obciążenie dla środowiska w miejscu ich dalszego zagospodarowania. Sposób odprowadzania ścieków oraz zbierania odpadów realizowany będzie zgodnie z polityką przyjętą przez władze gminy. Zaistniałe emisje przyczynią się do ogólnego stanu środowiska w mieście (migracja zanieczyszczeń przez powietrze atmosferyczne). Uciążliwości związane ze wzrostem natężenia ruchu samochodowego będą odczuwalne na całej długości tras dojazdowych do obiektów umiejscowionych na obszarze planu.

4.3. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

4.4. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Na terenie planu nie występują obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza pozwala stwierdzić, że potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko będą miały charakter miejscowy. Zagospodarowanie obszaru planu nie powinno w istotny sposób wpływać na przyrodę terenów przyległych. Środowisko obszaru planu nie posiada bezpośrednich powiązań przyrodniczych z obszarami chronionymi. Nie wystąpią zatem negatywne oddziaływania na formy ochrony przyrody.

Oddziaływanie polegające na utworzenie elektrowni fotowoltaicznych będzie miało charakter miejscowy i ograniczać się będzie do zmiany użytkowania terenu. Elektrownie te nie oddziałują na tereny przyległe, nie powodują emisji zanieczyszczeń ani hałasu. Odpowiednio wykonane instalacje nie będą powodowały oddziaływania na przelatujące ptaki.

4.5. Kompleksowa ocena skutków wpływu ustaleń MPZP na środowisko

Opisane w tekście oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, zgodnie z przyjętymi założeniami, przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej.

Funkcje o pozytywnym wpływie na środowisko (Tabela 2)

Tereny zieleni i wód powierzchniowych mają pozytywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, a także środowisko życia mieszkańców. Mają one znaczenie dla zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy. Zieleń tworzy powierzchnię pochłaniającą zanieczyszczenia atmosferyczne, wytwarzającą tlen i retencjonującą część opadów atmosferycznych. Ponadto są to miejsca bytowania dzikich roślin i zwierząt.

Tab. 2. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - tereny zieleni i wód powierzchniowych

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywność i przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	duże
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	duże
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

wody	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	bez znaczenia	zauważalne

Funkcje nie wywołujące istotnych zmian w środowisku – tereny rolne (Tabela 3)

Istniejące tereny rolne nie będą powodować istotnych zmian jakości środowiska. W dalszym ciągu występować będą zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane nadmiernym zużyciem nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Ekosystem rolniczy charakteryzuje się niewielkim poziomem zróżnicowania biologicznego, ujednoliconym składem gatunkowym wyrównanym poziomem wiekowym zbiorowisk roślinnych. Niemniej jednak może stanowić miejsce pojawiania się związanych z agrocenozą zwierząt (np. ptaków przylatujących na żer). Z punktu widzenia gospodarki człowieka, utrzymanie tych terenów ma znaczenie dla zachowania przydatnych dla rolnictwa gleb.

Tab. 3. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska – tereny rolne.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	odwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	nieodwracalne	duże
powietrze atmosferyczne	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia	bez znaczenia
wody	Bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	zauważalne
krajobraz i zabytki	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe	odwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Tab. 4. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - istniejące i planowane tereny zurbanizowane, w tym elementy systemu komunikacyjnego.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie i wtórne	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	negatywne	miejscowe i lokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne	odwracalne	zauważalne
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe, lokalne i ponadlokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne i negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje o umiarkowanym wpływie na środowisko, powodujące przekształcenia w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, skutkujące emisją zanieczyszczeń do atmosfery i wód (Tabela 4)

Istniejące i planowane tereny infrastruktury technicznej, tereny zabudowane a także tereny komunikacji będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia zmiany planu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną minimalizują potencjalne negatywne oddziaływanie planowanych funkcji na jakość wód i powietrze atmosferyczne. Rozwój wymienionych funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Funkcjonowanie nowych terenów wiąże się z większym poborem wody oraz odprowadzaniem ścieków i odpadów. Transport samochodowy odpowiedzialny jest za emisję hałasu, a także zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Tab. 5. Zróżnicowanie skutków oddziaływania na poszczególne elementy środowiska - planowane tereny elektrowni fotowoltaicznych.

Oddziaływanie na:	Oddziaływanie pod względem:						
	bezpośredniości	okresu trwania	częstotliwości	charakteru zmian	zasięgu	trwałości przekształceń	intensywności przekształceń
świat przyrody i bioróżnorodność	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
gleby i powierzchnię terenu	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe	nieodwracalne	zauważalne
powietrze atmosferyczne	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe i chwilowe	pozytywne	Lokalne i ponadlokalne	możliwe do rewaloryzacji	zauważalne
klimat lokalny	bezpośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
klimat akustyczny	bezpośrednie	długoterminowe i krótkoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
wody	pośrednie	długoterminowe	stałe	bez znaczenia	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
krajobraz i zabytki	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	negatywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	nieznaczące
ludzi	bezpośrednie i pośrednie	długoterminowe	stałe	pozytywne	miejscowe i lokalne	częściowo odwracalne	zauważalne

Funkcje powodujące przekształcenia w środowisku i krajobrazie – elektrownie fotowoltaiczne (Tabela 5)

Planowane tereny elektrowni fotowoltaicznych będą miały zróżnicowany wpływ na środowisko. Ustalenia omawianego dokumentu w zakresie ochrony środowiska i wyposażenia terenów w infrastrukturę techniczną pozwolą na zminimalizowanie negatywnego oddziaływania planowanej funkcji na środowisko i nie będzie powodować zagrożenia dla człowieka. Rozwój planowanej funkcji przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej i utraty walorów produkcyjnych gleb. Skurczy się również przestrzeń życiowa zwierząt.

Funkcjonowanie elektrowni przyczyni się do zwiększenia udziału wykorzystania energii odnawialnej, tym samym ograniczenia niekorzystnych zmian klimatycznych wywołanych m.in. powszechnym wykorzystaniem węgla w gospodarce. Nie będą występowały emisje do atmosfery, klimatu akustycznego, wód.

5. Metody analizy realizacji postanowień projektu planu

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu i zasad jego zagospodarowania, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego. Oprócz tego prowadzony będzie państwowy monitoring środowiska prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska. W przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji MPZP i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń MPZP powinny być wykonywane okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji MPZP, realizowane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Proponuje się wykonywanie przeglądów co cztery lata.

6. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji planu miejscowego należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności w zakresie klimatu akustycznego i wód podziemnych;
- stosowanie do ogrzewania proekologicznych (w tym odnawialnych) źródeł energii, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności i niskim stopniu emisji;
- odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- odprowadzanie podczyszczonych wód opadowych i roztopowych do kanalizacji;
- ograniczenie uciążliwości do granic działki inwestora,
- wyposażenie zainwestowanych terenów w zieleń,
- utrzymanie terenów zieleni i zbiorników wodnych w sposób zapewniający funkcjonowanie procesów przyrodniczych.

W celu ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu na środowisko będącego efektem realizacji elektrowni fotowoltaicznej dokumentu należy uwzględnić:

1. W celu eliminacji efektu odbłyску paneli fotowoltaicznych konieczne będzie zastosowanie powłok antyrefleksyjnych (eliminacja efektu oślepienia ptaków) na ich powierzchni paneli oraz ustawienie ich pod odpowiednim kątem, dzięki czemu przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na przelatujące ptaki.
2. Zaleca się sytuowanie paneli w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu ingerowały w krajobraz – w układzie rozproszonym, w niewielkich zgrupowaniach tak, aby nie tworzyły zwartej, rozległej powierzchni. Korzystne będzie utworzenie instalacji tzw. agrofotowoltaicznych.
3. Prace inwestycyjne w miejscu planowanej elektrowni fotowoltaicznej należy przeprowadzić w okresie pozalęgowym ptaków.
4. Przed przystąpieniem do prac inwestycyjnych celowe będzie przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej mającej na celu odnalezienie potencjalnych miejsc

występowania stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt (w szczególności ptaków) i grzybów.

5. W sytuacji kolizji inwestycji ze stanowiskami dziko rosnących, chronionych gatunków roślin należy odstąpić od inwestycji, ewentualnie wystąpić o zgodę na ich zniszczenie do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu i postępować zgodnie z otrzymanymi instrukcjami.
6. Odsunięcie elektrowni od terenów leśnych i sąsiadujących z inwestycjami zbiorników wodnych.
7. Zachowanie skupisk zadrzewień.
8. Stosowanie ogrodzeń umożliwiających przenikanie i migracje zwierząt małych (gryzonie, owadożerne, płazy i gady, duże bezkręgowce – migracje sezonowe, lokalne migracje pokarmowe), przez obszar instalacji, ograniczając efekt bariery; należy zastosować pozostawienie wolnej przestrzeni od gruntu około 20 cm.

Uznaje się, że pozostałe przyjęte w planie miejscowym rozwiązania nie będą powodować negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko oraz jakość życia i zdrowie mieszkańców gminy. Nie przedstawia się zatem dodatkowych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie omawianego dokumentu

W zakresie rozwiązań alternatywnych proponuje się należy rozważyć podniesienie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej w obrębie działek budowlanych na terenach planowanego zainwestowania.

Rozwiązaniem alternatywnym jest również brak realizacji analizowanego dokumentu, jest to jednak całkowicie sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi i interesem ekonomicznym gminy oraz oczekiwaniami i potrzebami inwestorów.

8. Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk

naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

9. Streszczenie

Niniejsze opracowanie analizuje i ocenia potencjalny wpływ realizacji ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa w obrębie Parszowice. Obszar planu obejmuje przede wszystkim tereny użytkowane rolniczo. Zabudowa wsi koncentruje się we wschodniej części obszaru. Część terenu MPZP tworzą lasy, skupione przy południowej granicy.

Celem sporządzenia MPZP jest zmiana przeznaczenia części terenów użytków rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej, usługi, zabudowę zagrodową. Ponadto dopuszczono możliwość produkcji energii z odnawialnych źródeł energii o mocy większej niż 500kW w formie urządzeń fotowoltaicznych, wyznaczając jednocześnie ich strefy ochronne. Wprowadzone zmiany umożliwiają rozwój w ramach istniejących i prowadzonych działalności maksymalizując efektywność i poszerzając potencjalne zamierzenia inwestorskie. Rozwój odnawialnych źródeł stanowi istotny element polityki energetycznej i wpisuje się w kierunki polityki przestrzennej gminy Ścinawa.

Z punktu widzenia uwarunkowań fizjograficznych nie ma większych przeszkód dla wprowadzania zagospodarowania na przedmiotowym terenie. Morfologia oraz podłoże geologiczne zasadniczo nie tworzą przeszkód dla sytuowania obiektów infrastruktury technicznej. Środowisko cechuje się poprawnym stanem, jest odporne na degradację i zachowuje zdolność do regeneracji. Niekorzystne z punktu widzenia zachowania zasobów przyrodniczych jest natomiast ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej, tym samym zmniejszenie przestrzeni życiowej roślin i zwierząt.

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań, przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne.

Plan miejscowy został sporządzony zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska. Jego realizacja podyktowana jest potrzebą zwiększenia oferty terenów inwestycyjnych w gminie Ścinawa.

10. Spis literatury

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ścinawa.
 - Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gmina Ścinawa, mgr A. mgr G. Harke-Rybczyńska, Ścinawa 2015.
 - Informacje o stanie środowiska w województwie dolnośląskim publikowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
 - Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport wojewódzki za rok 2021, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Wrocław 2022;
 - Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary udostępniona na portalu Inspekcji Ochrony Środowiska <http://mjwp.gios.gov.pl>.
 - Mapa sozologiczna, mapa hydrologiczna, mapa topograficzna oraz ortofotomapa udostępnione na stronie internetowej <http://maps.geoportal.gov.pl>.
- Inne, nie wymienione w powyższym spisie pozycje podane są w tekście.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe, ponad 5-letnie doświadczenie w sporządzaniu prognoz), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rafał Odachowski

Rafał Odachowski